

POSTANOWIENIE

Dnia 25 lutego 2026 r.

Naczelny Sąd Administracyjny w składzie:

Przewodniczący: Sędzia NSA Krzysztof Sobieralski

po rozpoznaniu w dniu 25 lutego 2026 r.
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Ogólnoadministracyjnej
skargi [REDAKTOWANE] o wznowienie postępowania sądowego zakończonego
wyrokiem Naczelnego Sądu Administracyjnego
z dnia 25 listopada 2020 r., sygn. akt I OSK 1472/20,
w sprawie ze skargi kasacyjnej [REDAKTOWANE]
od wyroku Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w [REDAKTOWANE]
z dnia 4 marca 2020 r. [REDAKTOWANE]
w sprawie ze skargi [REDAKTOWANE]
na decyzję Samorządowego Kolegium Odwoławczego w [REDAKTOWANE]
z dnia 28 sierpnia 2019 r., [REDAKTOWANE],
w przedmiocie odmowy przyznania świadczenia pielęgnacyjnego
postanawia:

odrzucić skargę o wznowienie postępowania.

Na oryginale właściwy podpis
Za zgodność z oryginałem

Kamila [Signature]

starszy inspektor sądowy

UZASADNIENIE

██████████, zwana dalej „skarżącą”, pismem z dnia 18 grudnia 2025 r. wniosła do Naczelnego Sądu Administracyjnego skargę o wznowienie postępowania sądowego zakończonego wyrokiem Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 25 listopada 2020 r., sygn. akt I OSK 1472/20.

Jako podstawę wznowienia postępowania strona skarżąca wskazała art. 272 § 1 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (obecnie: Dz. U. z 2026, poz. 143), powoływanej dalej jako „P.p.s.a.”, w związku z wydaniem przez Trybunał Konstytucyjny wyroku z dnia 4 grudnia 2025 r., sygn. akt SK 50/22, w którym orzeczono, że art. 17 ust. 1 ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. z 2025 r., poz. 1208), w brzmieniu obowiązującym do dnia 31 grudnia 2023 r., w zakresie w jakim wyłącza prawo do świadczenia pielęgnacyjnego z tytułu rezygnacji z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej wobec osoby przebywającej na urlopie wychowawczym i sprawującej opiekę nad niepełnosprawnym dzieckiem, jest niezgodny z art. 71 ust. 1 zdanie drugie w związku z art. 32 ust. 1 Konstytucji RP.

Równocześnie skarżąca powołała się na podstawę do wznowienia postępowania określoną w art. 271 pkt 2 P.p.s.a., podkreślając że pozbawienie możliwości działania w rozumieniu powyższego przepisu należy odnieść również do braku możliwości dochowania terminu z art. 278 P.p.s.a. na skutek oczekiwania na rozpoznanie sprawy przez Trybunał Konstytucyjny oraz systemowe nieogłaszanie w Dzienniku Ustaw przez organ władzy wykonawczej wyroków Trybunału Konstytucyjnego.

Powołując się na powyższe okoliczności skarżąca wskazała, że skarga została wniesiona z zachowaniem trzymiesięcznego terminu, który rozpoczął swój bieg z chwilą wydania wyroku Trybunału Konstytucyjnego, tj. 4 grudnia 2025 r., a zatem w terminie wskazanym w art. 272 § 2 i art. 277 P.p.s.a.

W oparciu o powyższe skarżąca wniosła o:

1. uchylenie wyroku Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 25 listopada 2020 r., sygn. akt I OSK 1472/20;

Sygn. akt I OSK 1995/25

2. uchylenie zaskarżonego skargą kasacyjną wyroku Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w [REDAKTOWANE] z dnia 4 marca 2020 r., [REDAKTOWANE]
3. zasądzenie od organu na rzecz skarżącej zwrotu kosztów postępowania według norm przepisanych.

Pismem z dnia 30 grudnia 2025 r. skarżąca, podtrzymując skargę o wznowienie postępowania, przedłożyła wydruk Zbioru Urzędowego Orzecznictwa Trybunału Konstytucyjnego z dnia 18 grudnia 2025 r., wskazując, że wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 4 grudnia 2025 r. został opublikowany przez ten organ.

Pismem z dnia 23 lutego 2026 r. Rzecznik Praw Obywatelskich zgłosił udział w przedmiotowym postępowaniu i wniósł o uwzględnienie skargi o wznowienie postępowania.

Naczelnny Sąd Administracyjny zważył co następuje.

Skarga o wznowienie postępowania podlega odrzuceniu.

Postępowanie wznowieniowe składa się z dwóch etapów, co wyraźnie wynika z art. 280 § 1 P.p.s.a. Pierwszy etap sprowadza się do badania na posiedzeniu niejawnym, czy skarga o wznowienie wniesiona jest w terminie i czy opiera się na ustawowej podstawie wznowienia.

W niniejszej sprawie skarżąca jako podstawę wznowienia wskazała art. 272 § 1 P.p.s.a., zgodnie z którym można żądać wznowienia postępowania w przypadku, gdy Trybunał Konstytucyjny orzekł o niezgodności aktu normatywnego z Konstytucją, umową międzynarodową lub z ustawą, na podstawie którego zostało wydane orzeczenie. W przypadku tej przesłanki wznowienia postępowania, znajduje jednak zastosowanie ograniczenie dopuszczalności wznowienia postępowania przewidziane w art. 278 P.p.s.a. Zgodnie w powołanym przepisie po upływie pięciu lat od uprawomocnienia się orzeczenia nie można żądać wznowienia, z wyjątkiem przypadku, gdy strona była pozbawiona możliwości działania lub nie była należycie reprezentowana. Termin przewidziany w wyżej wymienionym przepisie jest terminem materialnym i nie podlega przywróceniu. Biegnie niezależnie od terminów wniesienia skargi o wznowienie postępowania przewidzianych w art. 272 § 2 i 3 oraz art. 277 P.p.s.a. Skarga o wznowienie postępowania wniesiona z zachowaniem terminów

Sygn. akt I OSK 1995/25

określonych w art. 272 § 2 i 3 lub art. 277 P.p.s.a, ale po upływie terminu przewidzianego w art. 278 P.p.s.a., będzie podlegała odrzuceniu, bez konieczności badania merytorycznej zasadności wskazanych w niej podstaw.

Z akt sprawy wynika, że Naczelny Sąd Administracyjny wydał wyrok w sprawie sygn. akt I OSK 1472/20 w dniu 25 listopada 2020 r. Jako, że orzeczenia Naczelnego Sądu Administracyjnego są prawomocne z chwilą wydania, to pięcioletni termin na wniesienie skargi o wznowienie postępowania sądowego zakończonego ww. wyrokiem, upłynął w dniu 25 listopada 2025 r. Skarżąca wniosła skargę o wznowienie postępowania po upływie ww. terminu, albowiem nadała skargę o wznowienie postępowania w dniu 17 grudnia 2025 r.

Termin określony w art. 278 P.p.s.a. ma charakter bezwzględny i rozpoczyna bieg w chwili uprawomocnienia się orzeczenia, przeciwko któremu skierowana jest skarga o wznowienie postępowania. Zasadniczą funkcją terminu oznaczonego w art. 278 P.p.s.a. jest ustanowienie bezwzględnej granicy czasowej, po upływie której skarga o wznowienie nie może być skutecznie wniesiona. Wiąże się to z koniecznością zapewnienia pewności obrotu prawnego, której mają służyć przepisy proceduralne. Chodzi bowiem o zagwarantowanie wszystkim podmiotom stosunków prawnych niezbędnej stabilizacji. Zasada ograniczonej w czasie kontroli w trybie nadzwyczajnym orzeczenia sądu administracyjnego, cieszącego się walorem prawomocności, służy ochronie ogólnego porządku prawnego i chroni przed wielokrotnym rozstrzygnięciem tych samych spraw.

W konsekwencji powyższego należało stwierdzić, że względem pierwszej podstawy wznowienia postępowania skarga została wniesiona z naruszeniem określonego w art. 278 P.p.s.a. terminu do jej wniesienia.

Odnosząc się natomiast do drugiej podstawy wznowienia postępowania powoływanej przez stronę skarżącą wskazać należy, że termin przewidziany w art. 278 P.p.s.a. nie obowiązuje, jeżeli podstawą wznowienia postępowania jest pozbawienie strony możliwości działania lub brak należytej reprezentacji. W konsekwencji stronę skarżącą nie wiąże termin ograniczający w sposób bezwzględny dopuszczalność wniesienia skargi o wznowienie postępowania. Jedynym terminem ograniczającym możliwość wniesienia skargi jest termin z art. 277 P.p.s.a.

Zgodnie z art. 277 P.p.s.a. skargę o wznowienie postępowania wnosi się w terminie trzymiesięcznym, który to termin jest liczony od dnia, w którym strona

Sygn. akt I OSK 1995/25

dowiedziała się o podstawie wznowienia, a gdy podstawą jest pozbawienie możliwości działania lub brak należytej reprezentacji – od dnia, w którym o orzeczeniu dowiedziała się strona, jej organ lub jej przedstawiciel ustawowy. Tym samym twierdzenia skarżącej, co do zachowania terminu na wniesienie skargi o wznowienie postępowania z uwagi na pozbawienie możliwości działania w sprawie należało uznać za chybione, albowiem liczenie trzymiesięcznego terminu należy rozpocząć od dnia, w którym wyżej wymieniona dowiedziała się o wydaniu orzeczenia kończącego sprawę sądowoadministracyjną, której wznowienia się domaga, tj. wyroku Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 25 listopada 2020 r., wydanego w sprawie sygn. akt I OSK 1472/20. Odnoszenie się przez skarżącą do faktu wydania orzeczenia przez Trybunał Konstytucyjny w sprawie o sygn. akt SK 50/22 w kontekście zachowania terminu do złożenia skargi wyrażonego w art. 277 P.p.s.a. było bezpodstawne.

Z tych względów Naczelny Sąd Administracyjny, na podstawie art. 280 § 1 P.p.s.a., orzekł jak w sentencji

Na oryginale właściwy podpis

Za zgodność z oryginałem

Kamil Wartyński

starszy inspektor sądowy